

2015-09-14

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 15-2751

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till ändringar i regler om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna). Ändringarna är i huvudsak en följd av det nya redovisningsdirektivet och de ändringar som med anledning av detta direktiv föreslås i årsredovisningslagen (1995:1554) och i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Dessa lagändringar föreslås börja gälla den 1 januari 2016.

Finansinspektionen föreslår bl.a. att nya begrepp som t.ex. ”gemensamt styrda företag”, ”ägarintressen” och ”eventualförpliktelser” införs i redovisningsföreskrifterna. Vidare anpassas föreskrifterna till ändringarna i de ovan nämnda lagarna även till följd av t.ex. att upplysningar som i dag ingår i ”poster inom linjen” framöver i stället ska lämnas i not, att specifikationen över förändring i eget kapital framöver ska lämnas i förvaltningsberättelsen samt att en ny post, ”fond för utvecklingsutgifter”, läggs till i eget kapital. Dessutom föreslås vissa uppdateringar av hänvisningar till ovan nämnda lagar och därutöver ett antal redaktionella ändringar.

De föreslagna ändringarna förväntas inte öka den administrativa bördan för instituten eftersom de främst består av uppdateringar och förtydliganden utan att det sakliga innehållet förändras.

De ändrade föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2016 eller senare.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	4
1.3	Regleringsalternativ	6
1.4	Rättsliga förutsättningar	6
1.5	Ärendets beredning	6
2	Motivering och överväganden	6
2.1	Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	7
2.2	Aktivering av utvecklingsutgifter och utdelningsbegränsning	7
2.3	Gemensamt styrda företag, ägarintressen, intresseföretag	8
2.4	Kapitalandelsmetoden	9
2.5	Avistaköp och avistaförsäljning	10
2.6	Eget kapital	10
2.7	Allmänna råd	11
2.8	Redaktionella ändringar och förtydliganden	11
3	Förslagets konsekvenser	12
3.1	Konsekvenser för instituten	12
3.2	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	13
3.3	Konsekvenser för Finansinspektionen	13
3.4	Tidpunkt för ikraftträdande	14
	Bilaga 1	15

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Den 26 juni 2013 antog Europaparlamentet och rådet ett direktiv om årsredovisning och koncernredovisning samt om rapportering av betalningar till regeringar från företag verksamma inom utvinningsindustrin (redovisningsdirektivet)¹. Direktivet ersätter de fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiven om årsredovisning respektive koncernredovisning. Bankredovisningsdirektivet fortsätter att gälla. Det nya redovisningsdirektivet är ett led i EU:s strävan att förenkla regelverken för företag som verkar inom EU, framför allt för små företag. Redovisningsdirektivet innehåller bestämmelser om års- och koncernredovisning. I åtskilliga avseenden innebär direktivet inte några ändringar i sak. Redovisningsdirektivet ska vara genomfört i nationell rätt senast den 20 juli 2015.

Redovisningsutredningen har haft regeringens uppdrag² att bl.a. lämna de lagförslag som krävs för att genomföra det nya direktivet i svensk rätt. Utredningen har lämnat ett delbetänkande³ och regeringen lämnade en lagrådsremiss⁴ den 21 maj 2015. Lagändringarna för att genomföra redovisningsdirektivet föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Om föreslagna lagändringar kommer till stånd finns ett behov av vissa ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna). De ändringar som Finansinspektionen föreslår syftar till att anpassa föreskrifterna till de nya lagbestämmelserna. Dessutom föreslår Finansinspektionen vissa ändringar med anledning av uppdateringar i IFRS-regelverket⁵ som antagits av Europeiska kommissionen samt vissa redaktionella ändringar.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

² Genomförande av EU-direktiv om årsredovisning och koncernredovisning, dir. 2012:126.

³ Genomförande av EU:s nya redovisningsdirektiv (SOU 2014:22).

⁴ Lagrådsremissen Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin.

⁵ IFRS-regelverket utgörs av ett antal redovisningsstandarder och tolkningar som publiceras av International Accounting Standards Board (IASB). Standarderna benämns International Accounting Standards (IAS) och International Financial Reporting Standards (IFRS). Tolkningarna benämns tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC).

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

1.2.1 Nuvarande regelverk

Institut ska upprätta och offentliggöra årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

Finansinspektionens principiella hållning är att alla institut bör tillämpa samma redovisningsregler som noterade icke-finansiella företag, dvs. det av Europeiska kommissionen antagna IFRS-regelverket och rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. Syftet är att säkerställa att institutens externa redovisning har en hög och enhetlig standard.

Finansinspektionen ansvarar för att utveckla god redovisningssed för institut i den utsträckning det är påkallat med hänsyn till deras särart, se 8 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). Finansinspektionens redovisningsföreskrifter reglerar detta närmare. Redovisningsföreskrifterna ändrades senast genom föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:18) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättats för räkenskapsår från den 1 januari 2014 eller senare.

Koncernredovisning

Samtliga institut ska när de upprättar sina koncernredovisningar tillämpa IFRS-regelverket som antagits av Europeiska kommissionen. De ska även tillämpa rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering avseende koncernredovisning, som kompletterar IFRS-regelverket. Kompletteringarna avser bland annat de krav på upplysningar som ska lämnas i koncernredovisningarna enligt ÅRKL och som saknar motsvarighet i IFRS-regelverket.

Vidare finns det i 7 kap. redovisningsföreskrifterna bestämmelser som institut ska tillämpa i sina koncernredovisningar.

Årsredovisning

Redovisning för juridiska personer ska upprättas i enlighet med bestämmelserna i årsredovisningslagarna, dvs. ÅRKL och årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL). Dessa lagar är till sin karaktär ramlagar. Lagarnas innehåll kompletteras av normgivande organ och redovisningspraxis. Rådet för finansiell rapportering utformar rekommendationer och uttalanden för juridiska personer, vars värdepapper är noterade på en reglerad marknad i Sverige, med utgångspunkt i det IFRS-regelverk som Europeiska kommissionen antagit.

När det gäller redovisningen i en enskild juridisk person som är ett institut tillämpas s.k. lagbegränsad IFRS. Det innebär att ett av Europeiska kommissionen godkänt IFRS-regelverk tillämpas så långt det är möjligt med

hänsyn till lagar, andra författningar eller redovisningsföreskrifter. I redovisningsföreskrifterna föreskrivs även att Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* får tillämpas i den utsträckning detta är förenligt med lag, andra författningar och redovisningsföreskrifterna.⁶

Undantag från och tillägg till IFRS-regelverket och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendationer och uttalanden kan dels motiveras av att det finns specifika lagar för instituten, dels av annan hänsyn baserad på institutens särart. Sådan hänsyn kan exempelvis ha sin grund i kapitaltäckningsregler, speciella rörelseregler, skilda skatteregler samt vissa lätttnadsregler för mindre företag.

1.2.2 Kommande regelverk

De i denna promemoria föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna är, vilket framgår av avsnitt 1.1, föranledda av förslag till lagändringar den 1 januari 2016 och av uppdatering av IFRS-regelverket. Finansinspektionen bedömer att även kommande regelverksändringar kommer att medföra behov av förändringar.

I början av 2015 kom slutbetänkandet från Redovisningsutredningen (En översyn av årsredovisningslagarna, SOU 2015:8) med förslag till vissa ytterligare lagändringar till följd av bl. a. redovisningsdirektivet. Dessa ändringar föreslås träda ikraft 1 januari 2017. Om de genomförs kommer det i sin tur medföra att följdändringar behöver göras i redovisningsföreskrifterna och att rapporteringen till Finansinspektionen behöver anpassas till de nya reglerna.

International Accounting Standards Board (IASB⁷) och Rådet för finansiell rapportering uppdaterar kontinuerligt sina redovisningsregler. Redovisningsföreskrifterna hänvisar till det vid varje tidpunkt gällande IFRS-regelverket som Europeiska kommissionen har antagit och de vid varje tidpunkt gällande rekommendationerna och uttalandena från Rådet för finansiell rapportering. Eftersom redovisningsreglerna uppdateras kontinuerligt behöver Finansinspektionen i tillämpliga fall göra ändringar i redovisningsföreskrifterna.

Vidare planerar Europeiska kommissionen att anta ett antal ändringar av IFRS-regelverket som enligt IASB, ska tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare, se vidare i bilaga 1.

⁶ 2 kap. 1 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

⁷ IASB ansvarar för IFRS-regelverket, dvs. International Accounting standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC).

1.3 Regleringsalternativ

Syftet med redovisningsföreskrifterna är att säkerställa att instituten håller en hög och enhetlig standard i sin externa redovisning. Finansinspektionen ser inte att det finns några alternativ till reglering för att uppnå detta, och väljer därför att föreslå ändringar i redovisningsföreskrifterna.

De föreslagna ändringarna utgörs främst av uppdateringar för att anpassa nuvarande regler till redovisningsdirektivet och de ändringar som föreslås i ÅRKL och ÅRL. Uppdateringar är även nödvändiga för att på bästa sätt spegla förändringar i andra redovisningsregelverk eftersom föreskrifterna hänvisar till de standarder, rekommendationer och uttalanden från IASB som gäller vid varje tidpunkt. Finansinspektionen bedömer att det inte finns något godtagbart alternativ till att genomföra ändringarna i redovisningsföreskrifterna. Det finns även behov av att förtydliga vissa bestämmelser i redovisningsföreskrifterna som lämnat utrymme för tolkningar. Konsekvenserna av att behålla redovisningsföreskrifterna i deras nuvarande form skulle innebära att redovisningsföreskrifterna inte skulle vara i linje med redovisningsdirektivet, ÅRKL och ÅRL samt att de otydligheter som identifierats skulle finnas kvar.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Finansinspektionen får utfärda föreskrifter om kreditinstituts och värdepappersbolags löpande bokföring, årsbokslut, delårsrapporter, årsredovisning och koncernredovisning enligt 4–8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag och enligt 1 kap. 5 § ÅRKL. Finansinspektionen har även bemyndigande enligt 19 b § förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m. och enligt 14 a § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. att utfärda föreskrifter om omfattningen av och innehållet i den redovisning som utländska filialer lämnar för verksamheten.

1.5 Ärendets beredning

Finansinspektionen har i ärendet inte använt sig av någon extern referensgrupp med representanter från berörda institut och branschorganisationer. Anledningen är att de ändringar som föreslås främst består av uppdateringar och förtydliganden, liksom redaktionella ändringar som är en följd av de ändringar som görs i ÅRKL och ÅRL med anledning av redovisningsdirektivet.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör nedan för de överväganden som har gjorts och hur de föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna motiveras.

2.1 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

2.1.1 Finansinspektionens förslag

Upplysningskraven i 29–32 §§ i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna, som preciserar vilka upplysningar som ska lämnas om ”posterna inom linjen”, flyttas till 5 kap. 8 § respektive 8 a §. Dessa upplysningskrav ändras inte i sak. Dessutom ersätts begreppet ”poster inom linjen” med begreppen ”ställda säkerheter” och ”eventalförpliktelser”.

Bestämmelsen i 33 § i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna om att specifikationer till ”poster inom linjen” får redovisas i not föreslås upphöra att gälla.

2.1.2 Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget

I bilaga 1 till ÅRKL anges uppställningsformen för balansräkningen, i vilken ”poster inom linjen” ingår. Med anledning av det nya redovisningsdirektivet föreslås i lagrådsremissen att ”poster inom linjen” tas bort från denna uppställningsform. De upplysningar som finns i ”poster inom linjen” föreslås i stället lämnas i not. Vidare föreslås att begreppet ”poster inom linjen” tas bort och att ett nytt begrepp, ”eventalförpliktelser”, införs.

Upplysningskraven i 29–32 §§ i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna preciserar vilka upplysningar som ska lämnas om ”poster inom linjen”. Mot bakgrund av de föreslagna ändringarna i ÅRKL föreslår Finansinspektionen att dessa upplysningskrav flyttas till 5 kap. 8 och 8 a §§ som handlar om notupplysningar. Detta medför inte att upplysningskraven ändras i sak. I 33 § bilaga 1 i redovisningsföreskrifterna anges när upplysningar i ”poster inom linjen” får lämnas i not. Eftersom dessa upplysningar i lagrådsremissen föreslås lämnas i not behöver 33 § i bilaga 1 i redovisningsföreskrifterna tas bort.

Då det i lagrådsremissen föreslås att begreppet ”poster inom linjen” tas bort och ett nytt begrepp ”eventalförpliktelser” införs behöver också redovisningsföreskrifterna anpassas till detta. I lagrådsremissen ersätts ”poster inom linjen” med ett krav på att i not lämna upplysningar om ”eventalförpliktelser” och ”ställda säkerheter”. Finansinspektionen föreslår därför att begreppet ”poster inom linjen” ersätts med begreppen ”ställda säkerheter” och ”eventalförpliktelser”.

2.2 Aktivering av utvecklingsutgifter och utdelningsbegränsning

2.2.1 Finansinspektionens förslag

Finansinspektionen föreslår att det i 26 § i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna tas in en ny delpost, ”fond för utvecklingsutgifter”, i balansräkningen. Vidare preciseras vad som avses med den nya delposten.

2.2.2 *Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget*

I lagrådsremissen föreslås, med anledning av det nya redovisningsdirektivet, att det i 3 kap. 10 a och 10 b §§ ÅRL tas in en ny post i det bundna egna kapitalet benämnd ”fond för utvecklingsutgifter”. Med denna ändring begränsas möjligheterna att dela ut den del av ett aktiebolags respektive en ekonomisk föreningens eget kapital som svarar mot av företaget aktiverade utvecklingsutgifter. Motsvarande bestämmelse för kreditinstitut och värdepappersbolag finns i 3 kap. 3 § ÅRKL.

Mot bakgrund av lagrådsremissens förslag till ändringar i ÅRL och ÅRKL föreslår Finansinspektionen en ny delpost i uppställningsformen för balansräkningen i 26 § i bilaga 1. Vidare föreslås en hänvisning till ÅRL för att precisera innebörden av denna delpost.

2.3 **Gemensamt styrda företag, ägarintressen, intresseföretag**

2.3.1 *Finansinspektionens förslag*

Finansinspektionen föreslår att begreppet ”intresseföretag” byts ut mot ”intresseföretag och gemensamt styrda företag” i redovisningsföreskrifterna. Det leder till att flera följdändringar föreslås i redovisningsföreskrifterna, t.ex. i 8 § i bilaga 1 och i 16 § i bilaga 2.

Finansinspektionen föreslår också att begreppet ”ägarintressen” införs i redovisningsföreskrifterna, vilket innebär att en ny paragraf föreslås i 9 a § i bilaga 1. Införandet av begreppet ägarintressen medför att en del följdändringar föreslås i redovisningsföreskrifterna, t.ex. i 7 § i bilaga 1 och i 5 § i bilaga 2.

2.3.2 *Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget*

I 1 kap. 5 § ÅRL finns en definition av begreppet ”intresseföretag”. I lagrådsremissen föreslås med anledning av det nya redovisningsdirektivet att det nuvarande begreppet ”intresseföretag” delas upp i begreppen ”intresseföretag” och ”gemensamt styrda företag”. Det innebär att begreppet ”intresseföretag” blir snävare. Dessa omformuleringar utgör inga ändringar i sak.

I lagrådsremissen föreslås till följd av det nya redovisningsdirektivet också att det nya begreppet ”ägarintressen” införs i ÅRL och ÅRKL. I lagrådsremissen föreslås därmed att en ny post benämnd ”Ägarintressen i övriga företag” tas in i balansräkningen.

Med anledning av de föreslagna lagändringarna föreslår Finansinspektionen att motsvarande begrepp införs i redovisningsföreskrifterna. Detta medför att Finansinspektionen föreslår att en beskrivning av den nya posten ”Ägarintressen i övriga företag” tas in i redovisningsföreskrifterna.

2.4 Kapitalandelsmetoden

2.4.1 *Finansinspektionens förslag*

Finansinspektionen föreslår att begreppet koncern tas bort i 16 § i bilaga 2 samt bilaga 3 sista stycket i redovisningsföreskrifterna, vilket innebär att kapitalandelsmetoden kan tillämpas för ett instituts egen årsredovisning. Detta medför en följdändring i 5 § i bilaga 2 i redovisningsföreskrifterna.

2.4.2 *Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget*

Enligt nuvarande 4 kap. 13 a § ÅRL är det tillåtet att redovisa andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i ett instituts redovisning avseende juridisk person under vissa förutsättningar. En sådan förutsättning är bl.a. att det är förenligt med god redovisningssed. Motsvarande bestämmelse för kreditinstitut och värdepappersbolag finns i 4 kap. 1 § ÅRKL.

Eftersom IFRS-regelverket tidigare inte tillåtit kapitalandelsmetoden för redovisning av andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag i ett instituts redovisning avseende juridisk person, har en sådan redovisning inte ansetts vara förenlig med god redovisningssed.

Enligt en ändring av IFRS-regelverkets IAS 27.10 (se bilaga 1) är det nu tillåtet att tillämpa kapitalandelsmetoden för andelar i bl.a. intresseföretag och gemensamt styrda företag i företags separata finansiella rapporter. Denna ändring har ännu inte antagits av Europeiska kommissionen men förväntas antas innan ikraftträdandet av de föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna. Finansinspektionen föreslår därför att begreppet ”koncern” tas bort i de delar av redovisningsföreskrifterna som behandlar kapitalandelsmetoden. Detta möjliggör en tillämpning av kapitalandelsmetoden i ett instituts redovisning avseende juridisk person av innehav i intresseföretag och gemensamt styrda företag. Vidare föreslår Finansinspektionen en följdändring i 5 § i bilaga 2 i redovisningsföreskrifterna som innebär en upplysning om att utdelning från intresseföretag och gemensamt styrda företag inte får redovisas då kapitalandelsmetoden tillämpas. Det kan uppmärksammas att enligt nuvarande 4 kap. 2 § 5 ÅRKL måste vissa institut söka medgivande hos Finansinspektionen för att få tillämpa kapitalandelsmetoden i redovisningen avseende juridisk person. Denna bestämmelse är inte föremål för ändring enligt lagrådsremissen.

Upplysningsvis bör nämnas att IFRS-regelverket (se IAS 28.16) i vissa fall kräver att kapitalandelsmetoden ska tillämpas i ett instituts redovisning avseende juridisk person. Ett institut behöver inte följa en regel i IFRS-regelverket som är förenlig med ÅRKL och redovisningsföreskrifterna om institutet i stället tillämpar motsvarande regel i RFR 2 (2 kap. 1 § andra stycket redovisningsföreskrifterna). Ett undantag från tillämpning av IAS 28.16 finns i dagsläget inte i RFR 2 och Finansinspektionen ser i nuläget ingen anledning till att institut i vissa fall måste tillämpa IAS 28.16. Rådet för finansiell

rapportering föreslår i sin inbjudan till kommentarer avseende deras förslag till ändringsmeddelande (RFR-ri 2015:2), en ändring av RFR 2 som innebär att det inte är något tvång att tillämpa kapitalandelsmetoden i redovisningen avseende juridisk person även om IAS 28.16 i vissa fall kräver det. Finansinspektionen avvaktar frågan om Rådet för finansiell rapportering kommer att införa ett undantag i RFR 2 från IAS 28.16 och föreslår därför inte i nuläget några nya föreskrifter på grund av IAS 28.16.

2.5 Avistaköp och avistaförsäljning

2.5.1 Finansinspektionens förslag

Finansinspektionen föreslår att antalet bankdagar ändras från tre till två dagar i 3 kap. 9 § i redovisningsföreskrifterna när det gäller avtal med leverans för transaktioner på penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden.

2.5.2 Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget

I 2 kap. artikel 5 punkten 2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 har avvecklingsschemat för värdepapper handlade på en handelsplats ändrats på så sätt att antalet bankdagar för penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden är två dagar i stället för tre. Finansinspektionen föreslår därför motsvarande ändring i redovisningsföreskrifterna.

2.6 Eget kapital

2.6.1 Finansinspektionens förslag

Finansinspektionen föreslår att bestämmelsen i 5 kap. 22 § i redovisningsföreskrifterna om var de olika upplysningskraven om eget kapital får lämnas, omformuleras och flyttas till en ny paragraf, 3 kap. 11 §.

2.6.2 Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget

Enligt nuvarande 5 kap. 22 § redovisningsföreskrifterna får indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital och specifikationen av det egna kapitalets förändringar jämfört med föregående år, lämnas i en separat rapport över förändringar i eget kapital, istället för i not och vad avser indelningen i eget kapital, även istället för i balansräkningen.

I lagrådsremissen föreslås i den nya paragrafen, 3 kap. 10 a § ÅRL, att indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital inte behöver framgå av balansräkningen eller i not om den i stället framgår av en rapport över förändringen i eget kapital. Rapporten över förändringar i eget kapital ska

utgöra en del av årsredovisningen. Detta förslag finns inte med i ÅRKL utan förslaget i 3 kap. 3 § ÅRKL, liksom enligt nuvarande bestämmelser i 5 kap. 4 § ÅRKL, innebär att indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital ska framgå av balansräkningen eller not. Finansinspektionen föreslår att de företag som ska följa ÅRKL även framöver, med stöd av redovisningsföreskrifterna, ska kunna lämna informationen i en rapport över förändringen i eget kapital i stället för i balansräkningen eller i not. Eftersom bestämmelserna om eget kapital enligt förslagen i lagrådsremissen flyttas från 5 kap. till 3 kap., föreslås att samma systematik ska gälla i redovisningsföreskrifterna. Därför föreslås bestämmelsen i redovisningsföreskrifterna som ger denna valmöjlighet föras över från 5 kap. till en ny paragraf, 3 kap. 11 §, i redovisningsföreskrifterna. Som en följd av detta föreslår Finansinspektionen att 5 kap. 22 § redovisningsföreskrifterna upphävs.

2.7 Allmänna råd

2.7.1 Finansinspektionens förslag

Finansinspektionen föreslår att de allmänna råden till 5 kap. 10 § samt till 26 och 27 §§ i bilaga 1 i redovisningsföreskrifterna tas bort.

2.7.2 Finansinspektionens motivering till ändringsförslaget

De allmänna råden till 5 kap. 10 § är en hänvisning till ÅRKL. Bestämmelsens innebörd framgår redan av 5 kap. 6 § 3 ÅRKL.

För de allmänna råden till 26 § i bilaga 1 återfinns rådets innebörd i 4 kap. 14 a–e §§ ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRKL.

För de allmänna råden till 27 § i bilaga 1 återfinns det allmänna rådets innebörd, enligt lagrådsremissens förslag, dels i 4 kap. 14 § ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRKL, dels i 3 kap. 3 § ÅRKL.

Därmed bedömer Finansinspektionen att de allmänna råden inte behövs och att de därför kan upphävas.

2.8 Redaktionella ändringar och förtydliganden

Finansinspektionen föreslår även följande ändringar i syfte att tydliggöra redovisningsföreskrifterna och anpassa dem till de aktuella lagändringarna:

- I 5 kap. 14 § uppdateras hänvisningen till ÅRL, från 5 kap. 20 och 22–25 §§ till 5 kap. 40–44 §§ ÅRL.
- I 7 kap. 2 § c, tas hänvisningen till 6 kap. 1 § redovisningsföreskrifterna bort, då denna bestämmelse inte innehåller något krav på att upplysningar ska lämnas. Innebörden av hänvisningen föreslås i stället tas in i ett nytt sista stycke i 7 kap. 2 §.

- I 10 § i bilaga 1 har forskningsarbeten tagits bort från listan över vad som kan ingå i posten ”immateriella anläggningstillgångar” då motsvarande ändring föreslås i 4 kap. 2 § ÅRL. Den föreslagna lagändringen i lagrådsremissen motiveras av en uppdatering utifrån numera gällande redovisningspraxis.
- I 26 § i bilaga 1 stryks den sista meningen i första stycket då den föranlett frågor i stället för att uppfattas som ett förtydligande.

3 Förslagets konsekvenser

Syftet med redovisningsföreskrifterna är att säkerställa att institutens externa redovisning håller en hög och enhetlig standard. De ändringar som Finansinspektionen nu föreslår innebär främst att nuvarande regler uppdateras och förtydligas, vilket i sin tur sammantaget bör leda till oförändrade eller minskade kostnader för instituten. Den föreslagna regleringen bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU. Nedan följer en beskrivning av förslagets konsekvenser.

3.1 Konsekvenser för instituten

3.1.1 Berörda företag

Ändringarna berör de företag som omfattas av redovisningsföreskrifterna, dvs. samtliga kreditinstitut och värdepappersbolag samt vissa finansiella holdingföretag och vissa filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag.

För närvarande finns i Sverige knappt 130 kreditinstitut (banker och kreditmarknadsföretag), närmare 120 värdepappersbolag, drygt 80 konsoliderade grupper och knappt 30 filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag. Dessa består både av stora banker och mindre kreditinstitut.

3.1.2 Kostnader för instituten

Eftersom Finansinspektionen föreslår förtydliganden och ändringar i de delar av redovisningsföreskrifterna som instituten ofta ställer frågor om, kommer de föreslagna ändringarna bidra till mer användbara föreskrifter. Ändringarna innebär i de flesta fall ingen ändring i sak utan ska underlätta för instituten, exempelvis genom att tydliggöra vilken information som ska lämnas och uppdateringar på grund av ändringar i lag.

Ingen regeländring bedöms öka den administrativa bördan för instituten. De föreslagna ändringarna i övrigt kommer inte heller medföra några materiella eller finansiella kostnader för de berörda instituten.

3.1.3 *Konsekvenser för små institut*

De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra några ytterligare konsekvenser för små institut jämfört med större institut. Genom att förtydliga och uppdatera reglerna minskar företagens behov att vända sig till Finansinspektionen med frågor om tolkningar och förtydliganden av regelverket. Detta kan gynna de mindre instituten i större utsträckning än de stora eftersom de tidigare nämnda ofta har mindre resurser. På så sätt kan de små instituten använda sina resurser mer effektivt och där de behövs mest.

3.1.4 *Konsekvenser för konkurrensen och marknaden*

De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka konkurrensen mellan de berörda instituten. Förtydliganden och uppdateringar i regelverket gynnar samtliga företag. Ändringarna medför inte heller att inträdeshindren höjs för andra företag som vill komma in på marknaden. Bedömningen är således att den uppdaterade redovisningsföreskrifterna inte kommer att påverka konkurrensförhållandena på marknaden.

3.2 **Konsekvenser för samhället och konsumenterna**

Finansinspektionen bedömer att de föreslagna ändringarna kommer att bidra till att reglerna blir tydligare och mer ändamålsenliga, vilket är till nytta både för samhället och för konsumenterna.

En tillförlitlig och enhetlig extern redovisning är av stor betydelse för både berörda institut och för Finansinspektionens arbete med att främja väl fungerande marknader, finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd. För att uppnå en hög och enhetlig standard i institutens externa redovisning är det nödvändigt med tydliga och ändamålsenliga redovisningsföreskrifter, vilket regeländringarna förväntas bidra till.

Detta gagnar investerare och andra intressenter som vill ha tydlig och meningsfull information om institutens verksamhet. Välinformerade investerare förväntas fatta välgrundade beslut, vilket bidrar till att samhällets resurser investeras där de används mest effektivt och produktivt. Att redovisningsföreskrifterna är tydliga och ändamålsenliga är därmed till nytta även för samhället i stort.

3.3 **Konsekvenser för Finansinspektionen**

Förslaget till ändringsföreskrifter medför inte att behovet av resurser ökar för Finansinspektionen. Tvärtom, de föreslagna ändringarna bidrar till att redovisningsföreskrifterna blir tydligare och uppdaterade. Det förväntas minska risken för missförstånd och även institutens behov av att ställa frågor till Finansinspektionen om hur de ska tolka regelverket.

3.4 Tidpunkt för ikraftträdande

Ändringarna i redovisningsföreskrifterna föreslås träda i kraft samma dag som lagändringarna som föreslås i lagrådsremissen dvs. den 1 januari 2016. De nya reglerna föreslås tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2016 eller senare. Några omständigheter utöver tidpunkten för de föreslagna lagändringarnas ikraftträdande, behöver inte beaktas när det gäller ikraftträdandet av de föreslagna föreskrifterna. Det bedöms inte heller behövas några särskilda informationsinsatser med anledning av de föreslagna ändringarna eftersom dessa inte innebär några större ändringar i sak.

Bilaga 1

Nedanstående ändringar i IFRS-regelverket ska enligt IASB tillämpas för räkenskapsår som inleds 1 januari 2016 eller senare. De är ännu inte antagna av Europeiska kommissionen. Endast ändringen av IAS 27 *Separata finansiella rapporter* motiverar ändringar i redovisningsföreskrifterna. Dessa ändringar föreslås i avsnitt 2.4.

- **IFRS 10** *Koncernredovisning*, ändringar som klargör att undantaget från att upprätta koncernredovisning även är tillämpligt för ett moderföretag som är dotterföretag till ett investmentföretag, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IAS 1** *Utformning av finansiella rapporter*, ändringar avseende s.k. ”Disclosure Initiative”, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IFRS 11** *Samarbetsarrangemang*, ändringar avseende förvärv av gemensam verksamhet utgiven av IASB 2014-05-06.
- **IAS 16** *Materiella anläggningstillgångar*, ändringar avseende producerande växter, utgiven av IASB 2014-06-30.
- **IAS 27** *Separata finansiella rapporter*, ändringar avseende begreppet ”separata finansiella rapporter” samt tillåtelse att tillämpa kapitalandelsmetod i separata finansiella rapporter, utgiven av IASB 2014-08-12.
- **IAS 28** *Innehav i intresseföretag och joint ventures*, ändringar som klargör hur innehav i intresseföretag och joint ventures som är investmentföretag ska redovisas, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IAS 38** *Immateriella tillgångar*, avseende förtydligande av godtagbara metoder för avskrivningar, utgiven av IASB 2014-05-12.
- **IAS 41** *Jord och skogsbruk*, ändringar avseende producerande växter, utgiven av IASB 2014-06-30.
- Ändringar i **IFRS 5** *Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter*, **IFRS 7** *Finansiella instrument: Upplýsningar*, **IAS 19** *Ersättningar till anställda* och **IAS 34** *Delårsrapportering* inom ramen för IASB:s årliga förbättringar av IFRS (förtydliganden och korrigeringar av utgivna standarder), utgiven av IASB 2014-09-25.